№. 122 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Woensdag 23 Mei.

Frankrijk.

Parijs, den 20sten Mei.

Aan het slot der zitting van gisteren heeft de minister van openbare Werken vijf ontwerpen van voorwegen aan de kamer van afgevaardigden aangeboden, te weten: een weg van Montpellier naar Nimes; een ander van Carcassonne naar Limoges; een weg van Mezières naar Sedan; een van Rijssel naar Duinkerken, en een weg van de mijnen van Monteil-aux-Moines en Fins naar de rivier Allier. Te gelijk gaf de heer *Martin*, du Nord, aan de kamer te kennen, dat hij uiterlijk aanstaanden dingsdag nog andere ontwerpen van wegen en van meer belang aan de kamer zou aanbieden. Dit werd met algemeen genoegen aangehoord. Men denkt dat onder de aan te bieden ontwerpen ook die zullen zijn voor de wegen van Havre en Orleans.

— De commissie van de kamer der pairs, die met het onderzoek van het ontwerp tot reductie belast is, heeft haren rapporteur nog niet benoemd. Verscheiden harer leden zouden die eer hebben afgeslagen. Men zegt dat de commissie eenparig de reductie verwerpt, maar het niet eens is omtrent de redenen der verwerping en geen genoegzamen grond daarvoor nog heeft kunnen vinden, zonder niet tevens onwillekeurig in opposite met de kamer van afgevaardigden te komen.

— Men begint het voor vrij zeker te houden, dat het ontwerp op de maatschappijen en commandite dit jaar onafgedaan zal blijven. De noodzakelijkheid van eene beperkende wet houden sommigen echter voor reeds minder noodzakelijk dan vroeger, daar bij het publiek, schoon ongelukkigerwijs door de vele slagtoffers, de oogen meer en meer beginnen open te gaan omtrent de kwade praktijken en al het bedriegelijke der fraaije beloften van de endernemers dier maatschappijen, zoo dat de industriele aandeelen dan ook meer en meer in mirecredit raken. Men betreurt het intusschen, dat ook de wezenlijk goede ondernemingen daarbij lijden.

— Het [illegible] naar de zuidelijke departementen, uit [illegible] van den langeren duur der tegenwoordige zitting, dit jaar geen voortgang zal hebben. Velen komt zulks, althans om de daarvoor opgegeven reden, onwaarschijnlijk voor.

— *L'Ami de la Réligion*, over den dood des heeren *de Talleyrand* sprekende, zegt dat hij reeds sedert een geruimen tijd met godsdienstig ernstige gedachten vervuld was en zich veel met den abt *Dupanloup* onderhield. Voor omtrent veertien dagen, zegt het genoemd blad verder, maakte hij een ontwerp van twee akten op, die hij aan den Paus wilde zenden; het eene stuk was een brief aan Z. H., het ander eene verklaring zijner gevoelens. Dit ontwerp was geheel van zijne hand en werd, zoo het schijnt, aan den aartsbisschop gezonden. Hetzelve heeft tot grondslag gestrekt van de beide akten die door den zieke in den morgen van den dag zijns overlijdens geteekend werden, nadat men hem dezelve nog vooraf voorgelezen had. Eerst nadat dit verrigt was, biechtte hij en ontving het laatste oliesel. Het genoemde blad zegt voorts, dat de aartsbisschop van Parijs veel belangstelling in den staat van den stervenden had gesteld. De beide gezegde stukken waren naar Rome opgezonden en men hoopte dat deselven zouden openbaar gemaakt worden.

De personen die bij de voorlezing der beide akten zijn tegenwoordig geweest, waren: de hertog *van Noualles*, de heer *Royer Collard*, de graaf *de St. Aulaire*, de baron *Barante*, de geheimschrijver *Cruveilhier* en de abt *Dupanloup*.

De lijkplegtigheid is op dingsdag den 24sten dezer bepaald.

— Bij heer *de Talleyrand* had de voornaamste ridderorden van Europa bekomen; hij was ridder van de orde van den H. Geest, grootkruis van het legioen van eer, sedert deszelfs daarstelling (1805); ridder van het Gulden Vlies, grootkruis der orde van *St. Stephanus*, van Hongarije; van den Olifant, van Denemarken; van *Karel VII*, van Spanje; van den Verlosser, van Griekenland; van de Zon, van Persie; van de Ontvangenis, van Portugal; van den zwarten Adelaar, van Pruisen; van *St. Andreas*, van Rusland; van de Kroon, van Saxen; van *St. Joseph*, van Toscane.

— De prins *de Joinville* wordt tegen het einde der maand of in het begin der volgende, van zijnen togt langs de kust van Amerika, te Brest terugverwacht.

— De spaansche commissarissen door het Madridsch gouvernement [illegible] de sluiting eener leening afgezonden, worden tusschen [illegible] alhier, te Parijs, verwacht. Men wil dat de hoofdbepalingen [illegible] nieuw ontwerp reeds zouden getroffen zijn.

— Omtrent Spanje heeft het gouvernement gisteren avond de volgende telegraphische depesche bekend gemaakt:

» Narbonne, 19 Mei.

» De bende van Zorilla, 1650 man sterk, is den 17den nabij Figuières, door 600 man, onder het bevel van den gouverneur van Rosas, gelegen gemaakt. 180 karlisten zijn gesneuveld; en 100, waaronder 8 officieren, gevangen genomen.«

Het tegenstrijdige in de berigten van de spaansche gebeurtenissen, het verblijf van don *Carlos* (die volgens de [illegible] telegraphische depesche, ten gevolge van den opstand zijner troepen, van Estella naar Onate was vertrokken, terwijl bijzondere brieven uit Estella van den 13den hielden, dat de pretendent zich aldaar nog bevond) wordt thans nader opgehelderd door de dagbladen uit Bajonne tot den 17den. Daarin leest men, dat don *Carlos* den 11den met een klein geleide van Estella vertrokken was, maar onderweg den generaal *Guergué*, die ontboden was en zeven Biskaaische en Alavesche bataillons aanvoerde, ontmoetende, met dezen naar Estella was teruggekeerd. Hij had vervolgens eene wapenschouwing over de troepen bevolen; hun toegesproken en vermaand om tot orde en krijgstucht terug te keeren. In weerwil hiervan was er een geest van insurbordinatie onder de troepen blijven heerschen, zoodat *Guergué* den 12den naar de zijde van Carrascal de troepen, die zich het oproerigste hadden betoond, liet aftrekken. Men had de troepen wegens hun misdrijf niet durven straffen, maar hen door goede woorden en beloften tot hun pligt gebragt terug te brengen en tot den aftogt te bewegen. Den 15den zou don *Carlos* eene nieuwe wapenschouwing over de door *Guergué* aangebragte bataillons houden. Men geloofde dat de pretendent, alhoewel de oproerig gezinde troepen nu van Estella verwijderd waren, die stad toch zou verlaten en zijn verblijf te Onate vestigen, welke plaats hem wel het meeste beveiligt zoowel tegen de aanvallen van de generaals der koningin als tegen de oproerige bewegingen onder zijne troepen.

In sommige berigten van de grenzen wordt de oproerige geest van de Navarresche troepen onder anderen toegeschreven aan het bekend worden van de door den baron *los Valles* in het hoofdkwartier des pretendenten aangebragte tijding nopens de ongezondheid van Rusland en de vorsten van Italie om verdere subsidien aan den *Carlos* te verstrekken. Behalve het gebrek aan geld, waarvan het drukkende ook in de zware oorlogscontributien wordt ondervonden, schijnen echter vooral ook de jongste tegenspoeden een ongunstigen indruk op de gemoederen te weeg gebragt en de banden der krijgstucht losser gemaakt te hebben.

— De kolonel *Wylde*, die sedert lang in Spanje als britsch commissaris bij het leger verbleef, is den 16den te Bajonne aangekomen. Men dacht dat hij zich weder naar het hoofdkwartier van *Espartero* zoude begeven.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fondsnoteering.

Duitschland.

Frankfort, den 19den Mei.

Men verzekert dat gisteren de beraadslagingen over de Luxemburgsche questie bij de Bondsvergadering eenen aanvang moesten nemen; van het deswege te nemen besluit hangt waarschijnlijk de hervatting der werkzaamheden van de Londensche conferentie af.

— Z. D. de regerende hertog van Nassau wordt binnen kort van deszelfs reis naar Bohemen te Bieberich terugverwacht, zoodat Z. D. niet, gelijk gemeld was, de voorjaars-manoeuvres der troepen in Berlijn zoude bijwonen.

— Naar verzekerd wordt, zou de prinses *Wilhelmina* van Denemarken, terstond na de voltrekking van haar huwelijk met den hertog van Glucksburg, eene buitenlandsche reis met haren gemaal doen, en nog tijdens het verblijf der russisch-keizerlijke familie te Berlijn, in die hoofdstad aankomen.

— Men heeft thans de reeds lang te gemoet geziene tijding uit Triest ontvangen, dat de heer *Ignatius von Rudhart* aan zijne kwaal bezweken is. Den 11den dezer, des morgens vroeg, is hij in 46 jarigen ouderdom ontslapen. Men kent hem als een regtschapen mensch en een bekwaam staatsman geprezen te zijn, die door zijn scherpzinnig inzigt en zijne uitgebreide kennis veel nut heeft gesticht in de betrekkingen waarin hij geplaatst was, en vooral in de roeping die hij laatstelijk in Griekenland vervulde. Onlangs was de heer *von Rudhart* de welsprekendste redenaar in de Beijersche standen-vergadering.

— Naar men uit Rome schrijft, had het bezoek door den grootshertog van Toskane in het begin dezer maand aldaar afgelegd, moeten strekken om een plan tot rijpheid te brengen welks uitvoering van veel belang is voor de gemeenschap tusschen Rome en het noordelijk Italie. Dit plan zou bestaan in de volvoering van

den onder de regering van *Leopold II* aangevangen Maremmen-weg, dien men thans wenschte tot Civita-Vecchia uit te strekken, om alzoo tevens eene goede regtstreeksche gemeenschap te land tusschen Livorno en Genua daar te stellen.

— Luidens een berigt uit Smyrna van den 22sten der vorige maand, hadden de bewoners van het turksche eiland Samos zich in massa tegen den gouverneur des eilands verzet en verklaard dat zij, zijne verdrukkingen moede, hunne bezwaren aan den Sultan zouden kenbaar maken. Eene deputatie van acht personen had reeds met een smeekschrift aan den Sultan, hetwelk door 300 der aanzienlijksten was onderteekend het eiland verlaten.

— In een brief uit Alexandrie van den 9den April, door het Smyrnasche dagblad medegedeeld, wordt beweerd dat de opstand der Druzen nog geenszins gedempt was; dat *Ibrahim*-pacha Aleppo verlaten had om zich naar het hoofdkwartier te Damascus te begeven, ten einde zelf zijne troepen aan te voeren, maar dat hij genoodzaakt was geworden om weder dadelijk naar Aleppo terug te keeren, daar hij aldaar een renbode het bericht ontvangen had, dat in die stad een nieuwe opstand was uitgebarsten.

— Volgens berigten uit Cairo van den 2den April, was de minister van het openbaar onderwijs van den Egyptischen onderkoning, *Mochtar-bey*, in ongenade gevallen, omdat zijn waterdrager, ten gevolge der hem op zijn bevel toegebragte stokslagen, overleden was, welke omstandigheid men als eenen voortuitgang der egyptische beschaving aanmerkte. — Overigens zou de staat der wetenschap tegenwoordig in Egypte in merkbaar verval zijn, en de lofredenen die in europesche bladen op de nuttige inrigtingen van den pacha gehouden werden wekten dan ook niet weinig den spotlust der egyptenaren op. — Naar berigten die te Cairo uit Mekka waren ontvangen, zou de bevolking dier stad zeer te ontevreden zijn op den egyptischen onder-koning, die hem als de oorzaak beschouwde, van het verval der bedevaarten naar het Heilige graf, waarin het voornaamst bestaan dier groote stad bestond.

— Te Weenen waren den 14den dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 107¼ à pCt. 1913; 3 pCt. 62⅜; Bankact. 1450 ½.

Nederlanden.

Breda, den 22sten Mei.

Volgens eenen particulieren brief, den 9den Maart jl. ter reede van Madras geschreven, was de état-major, zoo wel op Z. M. fregat *de Heldina*, aan boord waarvan zich Z. K. H. prins *Frederik Hendrik* bevindt, als op de brik *de Snelheid*, destijds zeer welvarende, en meende men den 14den daaraanvolgende naar de Kaap de Goede Hoop te zeilen en St. Helena aan te doen.

— In een onzer bladen leest men het volgende: » Van de beraardheid en tegenwoordigheid van geest, door onzen geëerbiedigden Koning en zijne beminde dochter, Prinses *Marianne*, ten toon gespreid bij den onlangs plaats gehad hebbende brand op het Huis ten Bosch, zou, indien zoo iets te Parijs gebeurd ware, zeker groote ophef zijn gemaakt. Hier gaat zulks bijna onopgemerkt, bij den minste niet eene naauwkeurig vermeld, voorbij. Voor ons, die aan het bestuur eenig Vooraanigheid gelooven, heeft het iets treffends, van goederhand te vernemen, dat de voorbeeldeloos verstandige aard van onzen Koning gelegenheid tot het spoedig ontdekken van eenen brand heeft gegeven, die, bij verderen voortgang, zeerbare lewens in dreigend gevaar gebragt, en de prachtige Oranjezaal, dat gedenkteeken der huwelijksliefde van *Frederik Hendriks* Weduwe, verslonden zou hebben. De brand is ontstaan in een kabinetje, alwaar de Koning den vorigen avond nog had gearbeid, en dat slechts eene deur heeft, die op Zr. Ms. slaapkamer uitkomt. Men had in dit kabinetje voor het eerst sedert vele jaren gestookt, waardoor, hoogstwaarschijnlijk reeds vroeg in den avond, het vuur aan een balk of plank is medegedeeld. 's Morgens ten drie ure werd de brand ontdekt, en door wien? Door den lakkei of kamerdienaar, die den Koning op dat uur, *als naar gewoonte*, kwam wekken! Had het vuur nog eenige uren langer blijven smeulen; meb zou zeer zeker de vlam niet zoo spoedig meester zijn geworden. — Onder de personen, die zich bij dezen brand bijzonderlijk hebben onderscheiden, behoort ook vermeld te worden de brandmeester *Schrooi*, mr. metselaar, die, zonder zijne spuitgasten af te wachten, voor zijne spuit een paard spande en dezelve op die wijze met den meesten spoed naar het punt in het bosch voerde, alwaar de bedienden van Z. M. en de wachthebbende grenadiers dezelve hebben bediend."

— Uit 's Gravenhage schrijft men van gisteren: » Z. Exc. de generaal der infanterie *Janssens*, kanselier der Militaire Willems-orde, is sedert eenige dagen zeer gevaarlijk ziek, zoodat men aldaar voor zijn leven beeft. Deze hoogst verdienstelijke en achtenswaardige staatsdienaar heeft den ouderdom van 76 jaren bereikt. De Koning zou in hem een edel en getrouw onderdaan en het vaderland een zijner beste burgers verliezen."

— Men verneemt dat Z. Exc. de baron *van de Capellen*, door Z. M. benoemd tot buitengewoon ambassadeur bij de kroonings-plegtigheid te Londen, eerst laatstleden Donderdag uit Parijs is teruggekeerd.

— Z. Exc. Jhr. *S. Dedel*, minister van Z. M. te Londen, is gisteren te Amsterdam aangekomen.

— De ridder *Von Hochenhelt*, en voor ekstraordinaris en minister plenipotentiaris van Zweden en Noorwegen aan het Nederlandsche hof, is laatstleden zaturdag met verlof voor eenigen tijd naar Zweden vertrokken.

— Naar verzekerd wordt, zou Zijne Excell. de staatsraad *Bondt* door Z. M. den Koning benoemd zijn tot hoogstdezelfs kommissaris bij den spoorweg van Amsterdam tot Arnhem, en later tot de pruisische grenzen, waarvan de renten door Z. M. bij besluit van 30 April jl. gewaarborgd zijn.

— Bij besluit van den 12den dezer is door Z. M. goedgekeurd de aanstelling van den heer *S. Sinibaldo* tot vice-consul te Aivaly.

— Z. M. heeft, zonder bezwaar voor 's Rijks schatkist, den kolonel *Verheuvel* tot generaal-majoor benoemd.

Voorts zijn bij het wapen der artillerie in West-Indie bevorderd: tot majoor, de kapitein *G. Mabé*; tot kapitein, de 1ste luitenant *J. R. W. S. Graeuwen*, en tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *W. Willemse*.

— Men verneemt dat de weleerwaarde heer *D. Th. van Woelderen*, predikant bij de tweede afdeeling van het leger te velde, benoemd is tot predikant bij de hervormde gemeente te Eindhoven.

— Van gouvernementswege is aan het stedelijk bestuur van Utrecht toegestaan om voortaan van alle maatkolen eene plaatselijke belasting van zeventien centen per mud te heffen.

— Naar men verneemt heeft Z. M. het verzoek van *J. A. Holtus*, tot gratie en tot de-met executie van het tegen hem gelagen arrest binnen de stad Rotterdam, van de hand gewezen.

— Uit Rotterdam schrijft men van gisteren: » Kapitein *Leendert Berkhoff*, het bevel voerende over het kofschip *de Hoop*, van Rotterdam, die de equipagie van het zinkende fransche schip *les Trois Frères*, van Portbail, bestaande in vier man, gered en daaraan met eene volmaakte belangeloosheid de hulp en zorgen, welke hun toestand vorderde, overvloedig verschaft heeft, is door het Fransche gouvernement met eene gouden eere-medaille beschonken, zijnde den heer *de Lagau*, fransch consul alhier, den last opgedragen, om dezen braven zeeman de erkentelijkheid der Fransche Regering, welke hij door zijn edelmoedig gedrag zich waardig heeft gemaakt, te betuigen."

— Donderdag nacht is te Oud-Alblas bij het tolhek, brand uitgebarsten in de woning van *W. van Asperen*, welke, benevens een daarbij staande huis en eene schuur, die aan iemand te Alblasserdam toebehoorde, geheel in de asch gelegd zijn. De bewoners van het huis, waarin de brand ontstaan is, hebben zich zelven kunnen redden; de bewoner van het ander huis heeft groot gevaar geloopen om daarin te verbranden, en is ter naauwernood door het maken van opening aan de buitenzijde gered geworden.

— Van Deventer meldt men, dat het onlangs gegeven bericht van het te waterbrengen der stoomboten, voor de vaart op den IJssel en de Zuiderzee over Kampen bestemd, in zoo verre onnaauwkeurig is, dat de rivierboot den naam van *Drusus* en de zeeboot dien van *den Admiraal van Kinsbergen* zal voeren; dat de laatste alleen is te water geloopen en naar alle waarschijnlijkheid beide booten met het begin van Julij in de vaart gebragt zullen worden; terwijl de werkzaamheden aan de buiten de Deventer, om eenen geschikten doortogt voor dezelven door te [illegible] zullen aangevangen worden.

— Gisteren is voor rekening van de heeren gebroeders *Hendrichs en Comp.* te Amsterdam, door den scheepsbouwmeester *J. Otto* te Krimpen op den IJssel, de kiel gelegd voor een fregatschip, genaamd *Straat Baly*, groot ongeveer duizend tonnen.

De notering ter Antwerpsche beurs van gisteren (21 *Mei*) was als volgt: Belg. 102⅛; G. Met. 106⅝; Spanje 21 ½, ⅜; Diferpd 6; Nap. r. 93⅛; Rom. L. 100⅝; Certif. te Antw. 100¼; Braz. 79¾. — Wissel op Amst. en Rott. ½ pCt. pap. en kont. r. —

Ter Londensche beurze van den 19den waren genoteerd: ger. 94¼; Ned. W. S. 2½ pCt. 54⅜, ⅝; Sp. Arddins 22⅜, ⅝; Diff. 8⅞, 9⅛; Pass. 5¼; Port. 3 pCt. 37¼ id. 5 pCt. 96¼ ⅜ ½; Braz. 79¼, ¾.

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Derde Klasse.

1ste Trekking.				2de Trekking.			
Nr.	538	een prem. van	1000 gl.	Nr.	18680	een prijs van	1000 gl.
»	6484	» prijs	1000 »	»	7991	» »	3600 »
»	16880	» »	1000 »	»	12093	» »	10,000 »
»	3126	» »	1000 »				

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (19 *Mei*) waren genoteerd Ned. Werk. Schuld ½ pCt. 54 ⅜, ⅛; ditto 5 pCt. 101 ½, ⅞, ⅜; Kansb. 244⅝, ⅝; Amort-Synd. 4½ pCt. 95⅛, 95; ditto 3½ pCt. 79⅝. Handelm. 188⅜, ¼; O. I. 5 pCt. 99½; Arddm 85 ⅝ 21 ½, ⅝; Mei 163¼ ½; Mei. 102¼; Oct. 79⅝; Braz. 79½, ¼; Mex. 27¾.

*** Op den [illegible] spoedig van [illegible] BOEX, veelgeliefde [illegible]

N. J. VAN REUTH.

Koophen Kassier te Breda, onder de Firma van VAN REUTH VAN GILS.

*** Men verlangt op aannemelijke voorwaarden, eene JUFFROUW, welke de bekwaamheid voor eene Winkel-bediening heeft. Iemand hiertoe genegen zijnde, van goede Getuigschriften voorzien, en van de R. K. Godsdienst, adressere zich, liefst in persoon, of met gefrankeerde Brieven, onder Letter C., bij de Uitgevers dezer.

Te Breda, bij BROESE en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.